

Razgovori o prepovedi Thor Heyerdahl zažgal satelitskih lovcev

Sovjetska zveza je sprejela predlog ZDA za razgovore o prepovedi satelitskih lovcev.

MOSKVA, ZSSR. — Po poročilih iz zahodnih diplomatskih krogov je Sovjetska zveza pristala na predlog ZDA, da bi naj začeli razgovore o prepovedi rabe satelitskih lovcev, umetnih satelitov, ki so sposobni uničiti druge satelite v vesolju. Sovjetska zveza je take satelite že ponovno preskusila v vesolju, ZDA pa satelitski lovec šele razvijajo.

O prepovedi satelitskih lovcev je govoril načelnik glavnega stana sovjetskih oboroženih sil maršal Nikolaj V. Ogarkov s skupino ameriških kongresnikov, ko se je pretekli teden mudila v Moskvi.

Vlada predsednika Carterja je predložila razgovore Sovjetski zvezi, ko je ta vsaj trikrat uspešno preskusila svoj satelitski lovec "Asat". To je umetni satelit, napolnjen z razstrelivom. Ko začne krožiti v vesolju, ga usmerijo do satelita, ki ga hočejo uničiti. Temu se približa v taki meri, da ga uniči, ko z Zemlje vžgejo razstrelivo v njem.

ZDA so lani začele razvijati satelitski lovec, ki bi naj bil sposoben neprijateljski satelit onesposobiti ali celo uničiti, da bi bil pri tem sam uničen. Mogoče bi ga bilo torej uporabiti za onesposobljenje več drugih satelitov. Ameriški sistem naj bi bil predvidoma tako učinkovit, da bi bil "sposoben v 24 urah očistiti nebo", ko bi bil v celoti izveden in uporaben.

Dogovor o prepovedi rabe satelitskih lovcev bi ustavil razvoj ameriškega sistema, čemur pa se vojaški vodniki ZDA upirajo. Sodiijo namreč, da bi bile ZDA v vesolju preveč ranljive, če bi ostale brez učinkovitega satelitskega vesoljskega lovca, ko ga Sovjetska zveza ima in ga lahko uporabi za uničenje ameriških izvidniških in komunikacijskih satelitov.

Starejše samske ženske večkrat v finančni stiski

WASHINGTON, D.C. — Kongresna študija je razkrila, da je okoli 3,3 milijonov starejših žensk, ki so izgubile svoje moža zaradi smrti ali ločitve, v resnih finančnih težavah. Imenujejo jih enostavno "nove reveže".

"Oseba, stara nad 40 let, ki je delala v svojem domu vrsto let in se nenadno zaradi smrti moža ali zaradi ločitve zakona znajde na delovnem trgu brez potrebnega znanja in uskuje," je v tečaju, iz katerih se ji ni lahko rešiti brez pomoči.

Sen. Birch Bayh, demokrat iz Indiane, se trudi, da bi takim ženskam pomagal z ustreznim zakonom.

Nesreča v premogokopu v Jugoslaviji

BEOGRAD, SFRJ. — Pretekli ponedeljek je prišlo v premogovniku pri Aleksincu, kakih 150 milj južno od Beograda, do eksplozije metana v delovnem času. Od 120 rudarjev, ki so bili v času eksplozije v jami, je bilo 26 ranjenih, 4 pa mrtvi.

Vremenski prerok

Delno oblačno z verjetnostjo dežja. Najvišja temperatura okoli 57 F (14 C).

"Tigris" iz protesta

Ko mu v Jemenu in v Etiopiji niso dovolili pristati s preskusno ladjo Tigris, je to pred Džibutijem zažgal.

DŽIBUTI, Af. — Znani norveški raziskovalec Thor Heyerdahl, ki je lani v novembru odplul iz ustja reke Tigris v Efrat na iz trstja zgrajeni ladji skozi Perzijski zaliv v Arabsko morje, je po 6.200 milj dolgi plovbi po morju svojo ladjo "Tigris" pred obalo Džibutija zažgal v znak protesta "proti nečlovečnosti sveta v letu 1978". Za to se je odločil, ko so mu tako v Jemenu kot v Etiopiji odklonili dovoljenje za pristanev v pristanišču.

Thor Heyerdahl je zgradil svojo barko, jo krstil po reki Tigris in odplul na morje, da bi dokazal, da so stari Sumerijci pred štiri in več tisoč leti bili sposobni s takimi ladjami pluti po morjih in vzdrževati stike z Indijo, Egiptom in Rdečim morjem in z vzhodno Afriko.

Demokrati pričakujejo jeseni večje izgube

WASHINGTON, D.C. — Nekateri demokrati politični opazovalci, zlasti oni v vrstah organiziranega delavstva, sodijo, da bodo demokratije pri volitvah jeseni izgubili del svoje moči v Kongresu.

V Predstavniskem domu naj bi izgubili 30 do 40 mest, v Senatu pa 5 do 6. Trenutno ti opazovalci ne vidijo dosti možnosti, da bi se položaj za demokratske kandidate bistveno izboljšal, ne izključujejo pa možnosti njegovega poslabšanja.

Sen. Kennedy in unije za javno zdravstvo

WASHINGTON, D.C. — Sen. E. M. Kennedy in njegovi zavezniki v delavskih unijah se pogajajo z Belo hišo o obnovi napa za zakonitev javne zdravstvene oskrbe. Nov predlog, ki ga je sen. Kennedy predložil Beli hiši mimo zveznega tajnika za zdravstvo, šolstvo in socialno skrbstvo Califana, je precej različen od onega, ki ga je senator stavil v Senatu pred leti.

Tokrat hoče sen. E. M. Kennedy priznati privatnim zavarovalnim družbam večji delež pri javnem zdravstvenem zavarovanju.

Idi Amin je ustanovil komisijo za varovanje človekovih pravic

NAIROBI, Ken. — Ugandski predsednik Idi Amin, katerega dolže, da je pomoril okoli pol milijona ljudi v Ugandi, je pred par dnevi objavil ustanovitev posebne komisije, ki bi naj skrbela za spoštovanje človekovih pravic.

Idi Amin se je verjetno odločil za ustanovitev take komisije, da bi pomiril Kongres ZDA, kjer je bil pretekli mesec stavljen v Senatu zakonski predlog za prepoved uvoza kave iz Ugande. Kava je glavni izvozni premet, ki prinaša Ugandi devize. Pretežno jo Uganda izvažava v ZDA.

Pred skupino črnih ameriških študentov, ki so bili na obisku v Ugandi, je Idi Amin predlog v Senatu ZDA "za prepoved trgovanja z Ugando" obsodil.

Morilca egiptskega novinarja obsojena na Cipru na obešenje

Sodišče v Nikoziji obsodilo palestinskega terorista, ki sta 18. februarja 1978 umorila egiptskega časnikarja, osebnega prijatelja predsednika Sadata.

NIKOZIA, Cipr. — Tričlansko sodišče je obsodilo palestinskega terorista, ki sta tu umorila egiptskega novinarja Jusefa el-Sabai, osebnega prijatelja predsednika Sadata, 18. februarja tekom zasedanja neke konference, na smrt z obesenjem. To je določeno na 1. junij.

Obramba obeh obsojencev, 28 let starega Samira Mohameda Khadarja in 26 let starega Zayeda Huseina A-Alija, je vložila priziv in se pri tem sklicevala, da na Cipru "dejansko" smrtna kazen že 10 let ne velja več, ker ni bil nihče v tej dobi tako kaznovan.

Sodni postopek proti teroristoma je bil nagel, obsodba trda. Verjetno so ciprske oblasti s tem hotele pomiriti predsednika Egipta Sadata, ki je poslal egiptskega komandose, da bi osvobodili talce, ki so jih vzeli teroristi, pa so ciprske varnostne sile to preprečile. Sadat je nato prekinil vse stike s Ciprom, s katerim je bil dotlej Egipt v dobrih odnosih.

Kongresna konferenca pristala na povišanje podpiranja farmarjev

Zastopniki Senata in Doma so odobrili zakonski predlog, ki bi povišal podporo farmarjem za najmanj 2,1 milijona letno.

WASHINGTON, D.C. — Kljub svarilu zvezne vlade, da bo predsednik odklonil podpis izglasovanemu predlogu za večjo podporo farmarjem, je kongresna konferenca predlog odobrila in ga poslala v glasovanje zbornicam. Zastopnik poljedelskega tajništva je dejal, da bi predlog, če bi postal zakon, tekom enega leta stal potrošnike dodatno 2 do 3 milijone dolarjev ali neka 3%.

Farmarji zahtevajo višje podporne cene za pšenico, bombaž in druge pridelke. Zakonski predlog, ki ga je stavil v Senatu Robert Dole, republikanec iz Kansasa, jim daje stvarno vse, kar zahtevajo.

Predsednik je bil pripravljen sprejeti malo povišanje podporne cene, ki pa ga je konferenca odklonila in se odločila za Dolejev predlog, četudi je zastopnik poljedelskega tajništva izjavil, da "ni izgleda, da bi predsednik tak predlog podpisal."

Večina članov konference je glasovala za predlog v prepričanju, da ta ne bo dobil večine v zbornicah, če pa jo že bo, mu bo predsednik odklonil podpis, njihov glas torej ni bil vazen.

Čudno gospodarjenje zvezne vlade

WASHINGTON, D.C. — Zvezna vlada je zaprosila pred Veliko nočjo kongres za odobritev povišanja gornje meje dovoljene zadolžitve na 824 milijonov. Tekom razprave je prišlo na dan, da se je zvezna vlada priporočila o zveznem dolgu "zmotila" za 8,8 milijonov. Za toliko je bil dolg manjši, kot so Kongresu sporočili.

Kenija dobila ameriška jet lovška letala

NAIROBI, Ken. — Pretekli teden je dobila Kenija prvo eskadrilo F-5 jet lovskih letal, ki jih je naročila v ZDA. Skupno jih je kupila 12 za skupno ceno 75 milijonov dolarjev, v katero so vključeni tudi rezervni deli. Kenija ima v Vzhodni Afriki najmanjše oborožene sile. Doslej je imela le 15 vojaških letal.

KONGRES RAZPRAVLJA O ZMANJŠANJU PRISPEVKA ZA SOCIAL SECURITY

Lani je Kongres odobril povišanje prispevkov za Social Security, ko je bila nevarnost, da bodo naraščajoči izdatki skoraj izčrpali rezerve v skladih. Letno naj bi prišlo tekom prihodnjih 10 let v te sklade dodatnih 22,7 milijonov dolarjev in zdravje skladov naj bi novi zakon zavaroval vsaj za pol stoletja. Letos je Kongres začel dvomiti v svojo lansko modrost in razmišlja o zmanjšanju povišanja prispevkov.

WASHINGTON, DC. — Proračunski odbor v Predstavniskem domu je izglasoval priporočilo za zmanjšanje prispevkov za Social Security za 7,5 milijonov kot del zmanjšanja davkov za skupno 20 milijonov. Skupno zmanjšanje je za 5 milijonov manjše, kot ga je predložil predsednik Carter. Znižanje davkov je mišljeno za prihodnje proračunsko leto, ki se začne z oktobrom.

Odbor je v glavnem odobril predlog svojega načelnika kong. Roberta N. Gaimo, demokrata iz Connecticuta, v okviru razprave o proračunu za prihodnje leto. Smoter tega predloga je nekaj omiliti povišanje prispevka za Social Security, ki bi naj v prihodnjih 10 letih prineslo v sklade Social Security dodatnih 227 milijonov dolarjev.

Proračunski odbor Doma je predlog svojega načelnika odobril, pa v glavnem pustil možnosti sprememb v podrobnostih, ki zadevajo dopolnilo Social Security zakona. Tekom zadnjih mesecev je bilo v Kongresu ponovno slišati pozive k omiljenju lanskega dopolnila zakona Social Security, četudi povišanje prispevkov ne zadene tako težko one z malimi in srednjimi zaslužki kot one z velikimi. Ti predstavljajo komaj dobro desetino vseh davkoplačevalcev.

Predno je proračunski odbor Doma izglasoval zmanjšanje davkov za 20 milijonov, vključno zmanjšanje prispevkov Social Security za 7,5 milijonov, je odklonil republikanski predlog za povečanje zmanjšanja davkov na 30 milijonov.

Po sedanjem zakonu Social Security se plačujejo prispevki za tega do največ 17.700 dolarjev letnega zaslužka. Prihodnje leto bo ta vsota porasla na \$22.900, po predlogu kong. Gaimo pa naj bi bila omejena na letni zaslužek \$18.900. Tako bi

olajšanje veljalo v prvi vrsti onim, ki bi zaslužili preko te vsote.

Predsednik Predstavniskega doma kong. Thomas P. O'Neill je podprl misel načelnika Domoovega odbora za sredstva in pota kong. Al Ullmana, da bi naj uvedli trošarino na olje in dohodke od te dali v sklade Social Security, kar bi zmanjšalo potrebo po povečanju prispevkov v lani uzakonjenem obsegu.

Predsednik Carter je proti spreminjanju zakona o Social Security, zato pa je predložil zmanjšanje zveznih dohodninskih davkov za skupno letno 25 milijonov dolarjev.

Zadnje vesti

WASHINGTON, D.C. — Demokrati klub Predstavniskega doma je večeraj s 150:57 glasovom odobril resolucijo, ki poziva k zmanjšanju prispevkov za Social Security in dopolnitev skladov tega iz splošnih davčnih dohodkov. Resolucija je bila predložena in izglasovana kljub izjavi zvezne vlade, da letos ne mara nobene spremembe v zakonu za Social Security, ko so bile te uzakonjene komaj v preteklem decembru.

WASHINGTON, D.C. — Državni tajnik C. R. Vance je obvestil Kongres, da je Izrael verjetno kršil dogovor z ZDA o vojaški pomoči, ko je rabil ameriško orožje v nastopu v južnem Libanonu. Ker je Izrael izjavil, da se bo od tam umaknil in ker vlada DA želi obnoviti pogajanja, za enkrat ne namerava izvajati zaradi te kršitve kakih posledic.

DETROIT, Mich. — Pretekli mesec je bilo v ZDA prodanih 195.000 novih avtomobilov, izdelanih v tujini, kar je novo rekordno število.

LONDON, Vel. Brit. — Zunanji minister David Owen in ameriški državni tajnik C. R. Vance se bosta, kot je bilo tu objavljeno, sestala 15. aprila v Tanzaniji z vodnikom Patriotične fronte Rodezije in njuni udeležbi na konferenci, ki bi naj razpravljala o prenehanju vladne črne večine v Rodeziji. Uvajanje vlade črne večine je že v teku na temelju nji namestnik načelnika gen. "notranjega sporazuma" med Lew Allen Jr.

Ianom Smithom in črnimi vodniki, ki so ostali doma v Rodeziji. Ti so udeležbo na konferenci, ki so sklicuje v rem redi imenovan za novega sporazumu z ZDA Velika Britanija, odklonili.

RIM, It. — Oblasti so prejele novo "pismo" ugrabljenega Alda Mora, v katerem jih ta poziva, naj "hitro store, kar je potrebn" za njegovo osvoboditev. Rdeče brigade naj bi bile pripravljene "zamenjati" Mora za zaprte svoje člane.

Iz Clevelanda in okolice

Seja — Društvo Clevelandski Slovenci št. 14 ADZ ima svojo redno sejo v nedeljo, 9. aprila, ob 10.30 dopoldne v dvorani štev. 3 starega poslopja Slovenskega narodnega doma na St. Clairju. Tajnik Zigmund bo na seji pobiral asessment. Vsi člani, posebno pa odborniki, vljudno vabljeni!

Občni zbor — Dramatsko društvo Lilija ima v nedeljo, 9. aprila, ob štirih popoldne (ne ob 5!) redni letni občni zbor.

Dar šoli — G. Drago Prelog in njegova žena sta darovala Slovenski šoli sv. Vida \$200, za kar se ji učenci in odbor staršev te šole prav toplo zahvaljujejo.

Danes v Clevelandu volivce o davčni nakladi za šole — Danes bodo volivci v mestu Clevelandu odločili o predlogu uvedbe posebne davčne naklade 9,9 dolarjev na tisoč dolarjev davčne vrednosti za potrebe javnih šol. Davčna naklada naj bi letno prinesla okoli 30 milijonov dolarjev. Vodniki šolstva trdijo, da bodo morali šole predčasno zapreti, če bo davčna naklada odklonjena. Izgledi za njen odobritev so po izjavi predsednika šolskega odbora A. Pinkneyja nekako 50:50. Precejšnje število volivcev je proti nakladi, ker so s šolskim sistemom nezadovoljni, zlasti jih moti odločitev sodišča o prevajanju šolarjev za doseglo integracije, ki bi se naj začelo prihodnjo jesen. Šolski odbor je proti tej odločitvi sodišča vložil ta teden ponovni priziv.

Novo poveljsivo oboroženih sil ZDA — Za novega načelnika skupnih glavnih stanov je bil namesto bolnega gen. G. S. Browna imenovan načelnik glavnega stana Letalskih sil gen. David C. Jones.

WASHINGTON, D.C. — Predsednik Carter je imenoval gen. Davida C. Jonesa, načelnika glavnega stana Letalskih sil, za novega načelnika skupnih glavnih stanov. Sedanji načelnik skupnih glavnih stanov gen. G. S. Brown pojde v pokoj zaradi bolezni. Novi načelnik skupnih glavnih stanov gen. D. C. Jones je star 56 let.

Za novega poveljnika vojne mornarice je bil izbran adm. Thomas B. Hayward, sedanji ki bi naj razpravljala o prenehanju vladne črne večine v Rodeziji. Uvajanje vlade črne večine je že v teku na temelju nji namestnik načelnika gen. "notranjega sporazuma" med Lew Allen Jr.

Ianom Smithom in črnimi vodniki, ki so ostali doma v Rodeziji. Ti so udeležbo na konferenci, ki so sklicuje v rem redi imenovan za novega sporazumu z ZDA Velika Britanija, odklonili.

RIM, It. — Oblasti so prejele novo "pismo" ugrabljenega Alda Mora, v katerem jih ta poziva, naj "hitro store, kar je potrebn" za njegovo osvoboditev. Rdeče brigade naj bi bile pripravljene "zamenjati" Mora za zaprte svoje člane.

DETROIT, Mich. — Pretekli mesec je bilo v ZDA prodanih 195.000 novih avtomobilov, izdelanih v tujini, kar je novo rekordno število.

LONDON, Vel. Brit. — Zunanji minister David Owen in ameriški državni tajnik C. R. Vance se bosta, kot je bilo tu objavljeno, sestala 15. aprila v Tanzaniji z vodnikom Patriotične fronte Rodezije in njuni udeležbi na konferenci, ki bi naj razpravljala o prenehanju vladne črne večine v Rodeziji. Uvajanje vlade črne večine je že v teku na temelju nji namestnik načelnika gen. "notranjega sporazuma" med Lew Allen Jr.

Ianom Smithom in črnimi vodniki, ki so ostali doma v Rodeziji. Ti so udeležbo na konferenci, ki so sklicuje v rem redi imenovan za novega sporazumu z ZDA Velika Britanija, odklonili.

RIM, It. — Oblasti so prejele novo "pismo" ugrabljenega Alda Mora, v katerem jih ta poziva, naj "hitro store, kar je potrebn" za njegovo osvoboditev. Rdeče brigade naj bi bile pripravljene "zamenjati" Mora za zaprte svoje člane.

ZBOROVANJE DVEH SVETOV V BEOGRADU JE RAZOČARALO

I.

Beograjska konferenca je bila konferenca nasprotij, kakor je danes svet poln sprotij. Pred šestimi meseci se je začela z veliko propagando svetovnih tiskovnih agencij in časopisja, pa je pred kratkim končala takorekoč v pozabi. Dolgoveznih govorov in razprav, dasi o tako življenjsko važnih vprašanjih, kakor so človekove pravice, so se naveličale delegacije 35 držav, ki so se zasedanja v Beogradu udeleževale, kakor se je naveličal poročati o vedno večjem zastoju konference svetovni tisk.

Zasledovali so potek zasedanja nazadnje le še zunanje-politični funkcionarji evropskih držav ter ZDA in Kanade in družboslovci in zgodovinarji, da so lahko iz zaseda-

nja potegnili zaključke in možnosti razvoja med Vzhodom in Zahodom v bodoče. Za splošno svetovno javnost pa je beograjska konferenca odšla skoraj v pozabo.

Zaključke, ki so jih strokovni opazovalci beograjskega zasedanja potegnili iz tega "zborovanja dveh svetov", kakor so ga nekateri označili, pa so bili med drugim naslednji:

Ob koncu so v Beogradu imeli tri možnosti: podpisati prazen zaključni dokument ali pa končati zasedanje sploh brez dokumenta. Zedinili so se za prvo: zaključni dokument brez vsebine, ki sicer meče slabo luč na diplomacijo, toda je bil še edina najboljše izbira v danih okoliščinah.

Gora se je tresla in rodila

se je miš. Tisoč diplomatov iz 35 držav (iz vseh evropskih držav, razen Albanije, in ZDA ter Kanade) je pet mesecev debatiralo v nalašč za zasedanje zgrajeni palači zunaj Beograda, da so na koncu izdali dokument, ki pove samo to, da so se sešli in govorili in da se bodo znova sešli v Madridu leta 1980.

Na programu so imeli pregled helsinkiške pogodbe iz leta 1975 o evropski varnosti in sodelovanju, pogodbe, ki naj bi bila temeljni kamen odjuge med Vzhodom in Zahodom. Morali bi ugotoviti, kako se je pogodba izpolnjevala v praksi ter pripraviti nove ukrepe za utrditev varnosti in razširitev sodelovanja. Toda prva naloga je naletela na odločno sovjetsko nasprotovanje, druge pa ni bilo mogoče

izpeljati brez sovjetskega sodelovanja (ki pa tudi ni bilo predvideno).

Vsi sklepi na konferenci so morali, po pravilniku, biti soglasni. V februarju je bilo že vsem, tudi najbolj optimističnim zahodnim delegatom, jasno, da Moskva ne bo pristala na noben zaključni dokument, ki bi kakor koli omenjal kogar koli kršitve helsinkiške pogodbe ali ki bi vseboval kakršne koli nove specifične ukrepe. Delegacije so stale pred izbiro, ali tiho priznati, da ni bilo nič doseženega, ali pa odobriti dolgovezen sovjetski dokument, da je šlo vse po predvidenih načrtih. Tretja možnost je bila, konferenco zaključiti brez dokumenta in se raziti.

(Konec jutri)

Ameriška Domovina

AMERICAN HOME

6117 ST. CLAIR AVE. — 431-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

James V. Debevec — Owner, Publisher

Published daily except Wed., Sat., Sun., holidays, 1st 2 weeks in July

NAROČNINA:
Združene države:
\$28.00 na leto; \$14.00 za pol leta; \$8.00 za 3 mesece
Kanada in dežele izven Združenih držav:
\$30.00 na leto; \$15.00 za pol leta; \$8.00 za 3 mesece
Petkova izdaja \$10.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:
United States:
\$28.00 per year; \$14.00 for 6 months; \$8.00 for 3 months
Canada and Foreign Countries:
\$30.00 per year; \$15.00 for 6 months; \$8.50 for 3 months
Friday Edition — \$10.00 for one year.

Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio

No. 52 Thursday, April 6, 1978

Druga plat zvona

V naši deželi, v Kanadi in posebno v Evropi je mogoče redno slišati in brati o vojaških diktaturah in njihovih nasiljih v Južni Ameriki. Veliko govorjenja in pisanja o tem je bilo v naši deželi pretekli in ta teden v zvezi s potovanjem predsednika Carterja v Venezuelo in v Brazilijo. Zdi se nam primerno ob tem času posredovati našim čitateljem tudi drugo stran zvona, poročilo in sodbo o razmerah v državah Južne Amerike, objavljeno v slovenskem tedniku "Svobodna Slovenija" 30. marca 1978. Ta list izhaja v Buenos Airesu, glavnem mestu Argentine, kot glasilo slovenske demokratične politične emigracije.

V članku pod naslovom "Oči se jim odpirajo" takole slika in razčlenjuje položaj v državah Južne Amerike.

I.

Kako slabo smo mi, ki živimo daleč od velikega in mogočnega sveta, zapisani v svetovni javnosti! Argentina, Čile, Urugvaj, Brazilija in še nekaj drugih so nepoučenemu svetu prikazane kot dežele politične zaostalosti, nizke kulturne stopnje, gospodarsko izkoriščane po brezsrčnem kapitalizmu in usužnjene vojaškim diktatorstvom, ki s surovo silo zatirajo vsak poskus ljudstva, da bi prišlo do svojih pravic. Diktatorske vlade pobijajo nedolžne državljane, njihova policija z mučenji izsiljuje iz zapornikov priznanja, na podlagi katerih vojaška sodišča izreka jo krute obsodbe; ječe so prepolne zapornikov, ki čakajo leta na sodno preiskavo in prenekateri izgine brez sledu.

Vsem gori navedenim državam, tudi Argentini, ki je prišla zadnja med njimi na vrsto, lahko očitamo marsikatero napako, ki so jo te vlade, oziroma njihovi organi storili, — kdo, ki dela, ne stori napak! — vendar mi, ki opazujemo njihovo delo od blizu, mirno lahko povemo, da je bila uvedba strogih režimov na tem koncu sveta edina pot za ohranitev miru, reda in politične dostojnosti.

Začelo se je v Braziliji. Stomilijonska masa prebivalstva, kulturno in civilizacijsko na nizki stopnji, razen ozkih kulturnih središč te ogromne dežele, je bila na tem, da čez noč pade v rdeče roke. Samo vojaki so položaj rešili in napravili red in pogoje za gospodarski napredek, ki je tam viden. Urugvaj, majhna in visoko civilizirana dežela, je skoraj postala žrtev tupamarskih nihilistov. Samo vojaška avtoriteta je zagotovila deželi red in svobodo. Čile je po bedastem kalkuliranju krščanske demokracijske stranke pomagal rdečim na oblast in ti so v par letih pokazali, kot zvesti učenci Castrovi, kakšen bo novi red v transandinski republiki.

Argentinske dogodke zadnjih let upam, da vsaj mi, ki živimo tukaj, še poznamo, čeprav tudi nam pod neprestanim vplivom razdiralnih sil marsikaj hoče uiti iz spomina. Peron je vedno pohvalil svoje "muchachos", če so kaj takega naredili, kar je grenilo življenje vladam njegovih političnih nasprotnikov: umorili so bivšega predsednika vlade, padali so pod krogliami teh ljudi generali, oficirji, navadni vojaki, policijski stražniki.

Nosili so v kinodvorane in restavracije bombe, ki so mesarile njih lastne tovariše, ugrabljali imovitejše državljane in tučje, da so prišli do denarja, ki so ga potrebovali za plače zločincem, ki so storili, kar jim je bilo ukazano. Pojavili so se upori z ropom in požigi v Cordobi, Mendoza, nastala je celo rdeča republika v tucumanskih gozdovih. In Peron je hvalil svoje fante, dokler mu niso pokazali, da ga ne potrebujejo več. Pripravljali so mu krvav sprejem, ko se je vračal v domovino, tako da je moral skrivaj pristati na nekem vojaškem letališču.

Prepozno je na smrt bolni mož spoznal, prepozno jih je dal pometati iz vlade in vodilnih mest. Šli so v ilegalo in pod vodstvom inozemskih revolucionarnih central začeli odkrito državljansko vojno v naši deželi. Slabotna in do dna koruptna vlada Peronove vdove je bila kakor dobra pomoč vsem prevtranežem. Šele ko se je ta vladni nestvor zrušil sam v sebi in grozil pokopati v svojih razvalinah vso deželo, gospodarsko izmозgano, moralno razkrojeno in politično brez demokratične možnosti rešitve, je vojaška vlada vzela vaje v roke in napovedala potrebne in stroge ukrepe, potrebne za ozdravljenje razmer.

Z nastopom vojaške vlade je mnogo krivcev vlada pozaprila, da jim preišče njihovo delovanje, mnogi pa so, kakor vedno, pravočasno odnesli v tujino pete in denar. V ZDA, v Venezueli, v Parizu, v Rimu, v Švici, Avstriji, Švedski in seveda v vseh rdečih deželah od Rusije do Kitajske, sedaj nudijo vso pomoč tem "žrtvam argentinske diktature", jim nudijo svoje časopise in radio in televizijske postaje, da svetu odprejo gorje ljudstva, ki trpi pod vojaškimi diktaturami.

(Dalje sledi)

BESEDA IZ NARODA

Ohranitev bogate zgodovine priseljencev

CLEVELAND, O. — Ze od vsega začetka leta 1975 se Etnografski muzej Clevelanda prizadeva, da bi zbral in ohranil nam vsem dragoceno dediščino: zgodovino naše starejše generacije. Naloga muzeja je, da pregleda, raziše, zabeleži in ohrani vrednote različnih etničnih skupnosti, ki živijo v okolici in v mestu Cleveland. Rekordirani primeri bodo služili poznejši generaciji kot vir proučevanja življenja in običajev emigrantov.

Umirajoča zapuščina priseljencev

Iz leta v leto se tragično zmanjšuje število naših priseljencev starejše generacije. Tako nam usihajo korenine našega slovenskega začetka v Ameriki. Ko nam umirajo ti naši najstarejši, gre z njimi tudi še zadnja prilika; poslednja možnost razumevanja in občutka do naše zgodovine. — A vendar ni to samo zgodovina nas, naših prednikov, temveč je to tudi edini primerek vse človečanske zgodovine. Doba množičnega priseljevanja v Ameriko je že danes zabeležena kot edinstveni primer v zgodovini človeštva.

Mlada generacija ameriških Slovencev se danes že z velikim zanimanjem obrača v preteklost in išče svoje korenine, svoje začetke. Toda, kam naj se obrne, kje naj dobi gradivo?

Rekordiranje živih zgodovinskih spomenikov

Kot prvi celoletni projekt, ki si ga je etnografski muzej navel, je dokumentiranje in zapisovanje izročil še živčih emigrantov. Posebno njihovih osebnih doživetij, njihovih edinstvenih življenjskih izkušenj. Veliko vprašanj, na katera danes še ne vemo jasnega odgovora.

Kaj je igralo glavno vlogo pri odločitvi odhoda od doma?

— Zakaj Amerika? — Prvi vtisi o Ameriki, o novih ljudeh, običajih... Kako si našel druge Slovence? — Zakaj? Kako si obdržal svoje šege in navade? Katere si obdržal, katerih se še spominjaš? Ali imaš še kakšno spominke na "staro domovino"? In v teh spominih se spominjaš običajev, pesmi, izrekov...? Ali si prinesel s seboj še druge spominke, fotografije, orodje in predmete, ki si jih rabil še pozneje... Kakšno je bilo življenje emigranta?

— Kakšno je bilo tvoje življenje, slovensko življenje v Ameriki? Vprašanj je še veliko, dela ogromno.

Za začetek si je muzej postavil mogočen cilj: 150 magnetofonskih posnetkov, rekordiranih pogovorov z emigranti, sistematični pregled njihovega življenja in udejstvovanja. Obenem bodo začeli tudi s seznamom in katalogom raznih zgodovinskih prireditev, nastopov in društvenega življenja posameznih etničnih skupin.

Predmeti kot so slike, dokumenti bodo tudi lahko uporabljivi za razstavo. Ena izmed takih razstav je že končana in sedaj potuje po raznih šolskih in javnih centrih za splošni ogled publike. Poseben namen ima, da vzbudi zanimanje pri mladini.

Zanimanje in prvi veliki uspehi

Članstvo muzeja je sestavljeno iz vseh narodnostnih grup velikega okoliša in mesta Clevelanda. Poslaniki društev, organizacij, kot zainteresirani posamezniki so člani muzeja. Odbor je voljen na letni konferenci.

Uslužbenci so strokovnjaki v etničnih, takozvanih narodopisnih vedah. Financiranje muzeja je v glavnem od raznih privatnih in državnih fondov ter od

prispevkov široke etnične grupe pokroviteljev.

Za začasni cilj so si člani izbrali za svoj sedež prostore v The Arcade, v centru mesta. Arkada je sama po sebi arhitektonsko-zgodovinskega slovesa in na seznamu vseameriških nacionalno-kulturnih spomenikov. V bodoče, kot za končni cilj, si pa vsi želijo samostojno stavbo etnografskega muzeja, kjer se bo lahko dostojno in veličastno razstavljajo življenje in doprinos narodnostnih manjšin k doprinosu Amerike.

Slovenska butara v muzeju

Težko je dobiti predmete za etnografsko razstavo, posebno predmete, ki so sami po sebi zanimivi, svojevrstni in tipični narodni zlasti, če gledamo predmet iz ameriško-etničnega vidika. Pri tem se nehoti vsili vprašanje: ali je ta predmet samo začasno uvožen, turistični spominček, popolnoma tuj tukajšnji narodnostni grupi in konec koncev brez zveze z ljudmi in običaji. Razen tipičnih narodnih noš, ljudske pesne in glasbene kulture ter nekaj svojevrstnih receptov etničnih jedi je le malo gradiva, ki bi bilo na razpolago. Posebno še določeni predmeti gledamo in primerjamo skupno z drugimi narodi in drugimi običaji. Kateri od slovenskih običajev so se še ohranili? Kdo se še spominja pravega jurjevanja, kresovanja, pustovanja, svatbenih običajev, godovanja...? Ali naših ljudsko-krščanskih tradicij kot so miklavževanje in velikonočni običaji?

A vendar jih imamo in smo lahko ponosni nanje. Posebno tu v Ameriki, v Clevelandu, so še čudežno ohranili ter nam zadnje čase še celo rastejo in se širijo. Ravno te dneve smo bili priča sedaj že vsakoletni procesiji slovenskih butaric na Cvetno nedeljo. Zaradi svojega izrazitega pomena, posebno med slovensko šolsko mladino, si je naša butarica pridobila častno mesto v muzeju. Poleg ukrajinskih pisanic (barvarnih velikonočnih jajc) in skandinavskih rezljanih in poslikanih lesenih petelinov je naša butarica sedaj popolnoma priznana kot tipični ljudski slovensko-ameriški običaj. Zanimanje za to se je že kazalo v etnični razstavi ob priliki svečane 200-letnice Združenih držav v Western Reserve Historical Society Museum, pri narodopisni Ohio Historical Society in pri Smithsonian Institute v Washingtonu.

Tako tudi Slovenci v Clevelandu počasi, a vztrajno nosimo s seboj svojo zavest, svojo dediščino. In to s ponosom, enaki med enakimi.

Če imate v svoji družini ali med svojimi poznanimi osebo, za katero mislite, da je primerena za intervju, ali pa imate morda kakše posebne želje, potem skopite v stik z muzejskim razstavalcem za slovenske narode: G. Walter (Vlado) Mahovlich, ali pa z direktorjem muzeja samemega: Mrs. Carole Kantor. Telefon: (216) 621-4768.

Naslov: Greater Cleveland Ethnographic Museum, 137 The Arcade, Cleveland, Ohio 44114.

Za etnografski muzej: August Božidar Pust, preds.

Pasji ugrizi

Mnogo Amerikancev dvomi o stari modrosti, da je pes najboljši prijatelj človeka.

V Washingtonu je izšla študija s podatki, da so psi v ZDA lani ogrižli okoli milijon ljudi.

Študija proučuje pasje ugrize s tragičnimi posledicami in ugotavlja, da je v večini primerov šlo za hišne ljubljence ali za pse iz sosesčine.

Josip Drobnič praznoval 90-letnico

CLEVELAND, O. — Obče spoštovani in poznani pionir, rojak Josip Drobnič z 917 E. 73. ceste v Clevelandu, Ohio, je dopolnil 90. leto 12. marca 1978. Malokateri človek doseže to častljivo starost in mnogi njegovi prijatelji so se že poslovili od njega.

Zadnji petek, 31. marca, sem ga obiskal, da bi mu čestital in dobil nekaj podatkov iz njegovega življenja. Bil sem jako presenečen, da je Josip Drobnič še vedno poln življenja pri teh letih. Zelo lepo sva se pogovarjala v slovenščini več kot eno uro. Je še čvrst in njegov spomin je zelo dober. Edino sluh mu peša. Imel je Ameriško Domovino pred seboj na mizi, to zelo rad bere. Naroden je nanjo že 55 let.

Rojak Josip Drobnič se je rodil v vasi Zukovo pri Velikih Poljanah in prišel v Ameriko leta 1905 kot 17-letni mladenič v Elbo, predmestje Eveletha, Minnesota, k svojemu bratranču Franku Glaču. Po dveh letih je začutil domotožje in ker je bila leta 1907 zelo velika kriza v Ameriki, se je vrnil v svojo rojstno vas. Po petih letih, ko je že odslužil svoj rok pri vojaščini, se je leta 1912 zopet podal v Ameriko, tokrat k sestrični Mariji Peterlin, ki je takrat živel na Spilker Avenue v Clevelandu, za sedanjim Slovenskim narodnim domom.

Dobil je delo pri White Motor za plačo 16c na uro. Šel je nazaj v Minnesota, kjer je bila plača v rudnikih boljša. Leta 1916, ko je uvidel, da je nekoliko zrastle zaslužek v Clevelandu, je zopet prišel k svoji sestrični Peterlinovi, ki je potem živela na E. 66. cesti.

Družba White Motor ga je zopet sprejela v službo kot pločevinarskega delavca in je tam ostal celih 39 let do julija 1955, ko je bil star že 67 let in šel v pokoj. Usoda ga je skoraj že preje vrnila v njegov rojstni kraj leta 1921. Po prvi vojni je bila zopet večja kriza v Ameriki. Imel je že "aro" plačano pri Antonu Bobku, zastopniku Sakserjeve potniške družbe, ko je prišlo v Cleveland iz starega kraja 20 deklet. Te so prinesle novice, da je tudi v Jugoslaviji delavska kriza.

Jože Drobnič se je spoznal z enim teh deklet, ki se je pisala Angela Delobel, iz Dvorske vasi pri Velikih Laščah. Vzljubila sta se in še isto leto 1921 ju je poročil pokojni župnik Jernej Ponikvar.

Ustanovila sta si dom na E. 70 cesti in leta 1926 kupila posestvo na sedanjem naslovu. V zakonu so se jima rodili otroci: Frank, ki je bil ubit kot vojak v drugi svetovni vojni na nemški fronti dva tedna pred koncem bojevanja, Gabrijel, samski, ki še sedaj ljubeznjivo oskrbuje ostarelega očeta in dela kot natakar v Klubovih prostorih Slovenskega narodnega doma na St. Clairju, ter Elsie, poročena Zaborowski, katera je umrla 24. oktobra 1977.

Poročena sta bila celih 54 let, ko je njegova žena in dobra mati Angela umrla 3. novembra 1975. Srečen se počuti, da sta z ženo potovala dvakrat na obisk v Jugoslavijo — leta 1951 s parnikom "Kraljica Elizabeta" in leta 1959 z letalom. Sam pa je šel še enkrat na obisk leta 1968.

Josip Drobnič je član Macca-bees, podružnice št. 1288, in društva Najsv. Imena pri Sv. Vidu. Ima še dve živeči sestri v visokih letih, Marjeto Drobnič v Velikih Poljanah, staro 88 let, in Terezijo Mrše, živečo v Ribnici, staro 93 let. Zelo lepo pohvalo je imel g. Drobnič za Cendolovo družino s 73. ceste, ki so njemu v veliko pomoč. Ga. Cendolova je njegova nečakinja.

Naš jubilar mi je še to povedal, da je prejel čestitke za 90-letnico od našega priljubljenega senatorja Franka Lauscheta in

da je bila Lauschetova mama sestrična njegove pokojne žene Angele.

Rojaku Josipu Drobniču iskreno čestitamo k 90-letnici rojstva. Mi, Vaši prijatelji in znanci, želimo, da bi Vam Bog podelil nadaljnega zdravja in da bi Vas ohranil do Vaše 100-letnice!

Daniel J. Postotnik

So si ga privoščili?

CLEVELAND, O. — Ljubljansko "Delo" je 11. marca 1978 prineslo pod naslovom "Dogodek svetovnega pomena" Titovo poročilo o odmevih Titovega obiska v ZDA. Takole ga začnaja:

"Jugoslovanski predsednik je danes vsekakor največji in najbolj izkušen svetovni državnik. Njegova privrženost miru in sodelovanju med narodi in državami na načelih enakopravnosti in medsebojnega spoštovanja ga prezentira kot državnika, ki ima pravico in dolžnost o vseh svetovnih problemih povedati svojo besedo, ta beseda pa ne more biti nič drugega kot resnica."

To oceno ob koncu Titovega obiska v ZDA je slišati v Afriki v oddajah Radia Kampale...

Da Tanjug in po njem "Delo" postavljata na čelo sestavka o hvali Tita in njegovega obiska v ZDA poročilo radia Kampala, glavnega mesta Ugande, glasa zloglasnega predsednika Idi Amina Dada, ki ga ves svet smatra za megalomana in prismojnegu nasilneža, je skoraj smešnje Tita samega. Vprašanje je, ali je to poročevalcu Tanjugu "ušlo" ali je hotel tam nekdo vreči Tita in Amina v isti koš — verjetno ne iz kakega posebnega spoštovanja. Čudno je, da pri "Delu", kjer so v zadnjem času, odkar jim je "spodrsnilo" z omembo pisatelja Mirka Javornika in so bili za to hudo pokarani, res skrbni in previdni, niso čutili tega prizvoka. Morda pa so ga in so ga namerno pustili v svet v večjo čast in slavo predsednika Josipa Broza.

H.

Na kosilo MZA

CLEVELAND, O. — Prihodnjo nedeljo, 9. aprila, je kosilo Misijonske Znamkarske Akcije v avditoriju pri Sv. Vidu. Kosilo bo na razpolago dopolne od pol dvanajste ure (11.30) do pol dveh (1.30) popoldne. Lahko pa kosilo tudi odnesete domov.

Gospodinje lepo prosimo za pecivo.

Vas vse, dragi prijatelji, dobrotniki misijonov, lepo vabimo, da se udeležite nedeljskega kosila. Je letos že velikonočni čas, a čas za dobro delo je tudi sedaj. Bog nam daje svoj blagoslov, mi ga pa delimo z drugimi!

Lavriševa

Smrt rojakinje v Floridi

PANASOFFKEE, Fla. — V srednjem delu Floride, škofija Orlando, v malem naselju Panasoffke je umrla 29. marca Julka McCullough, rojena Ferkulj, doma iz župnije Struge na Dolenjskem, v ZDA je prišla kot 13-letna leta 1922. Živela je pri svojem bratu Janezu pri Sv. Stefanu v Chicagu, Illinois. Ob smrti je izpolnila 72 let. Že kot 18-letna je postala lepotična delavka v česalnem salonu in vršila to službo zelo uspešno do 62. leta starosti.

V Floridi je živela 21 let v St. Petersburgu do junija lanskega leta. Potem je kupila lepo hišico z večjim vrtom v Panasoffkee, kjer živi njena hči Franeka. Sestri se je pridružil njen brat duhovnik Jože Ferkulj, da bi skupaj živela v pokoju. Bilo jima je dano živeti skupaj samo pet mesecev. Zalujejo zanj brat Jože, več nečakinj v Chicagu, Ill., in dve svakinji in številni sorodniki v Sloveniji. Naj spokoyno spava v božjem naročju!

J. F.

Kdaj mogel bom?

Ze vrbe stezajo roke, piščali znova se glase, pomlad bude za Savo.

Kako me vabi sonce v breg, vse svetlo v mladih je obeh, zvon zbudil je naravo.

Kdaj mogel bom objeti svet, ki je na savski breg pripet, in kliče me sanjavo.

Ponuja mlado mi roko, kot da bi včeraj vse bilo — on zvest je na daljavo.

M. Jakopič

V deželi vladata red in mir

GARY, Ind. — Danes je to kar malo neverjetno, pa vendar! Tako mi piše sorodnik msgr. J. M., ki že skoraj 30 let pase Jezusove ovčice v južnoameriški državi Čile. "Veliko dobrega je napravil komunistični poskus zavladati čilskemu narodu, kajti ljudstvo se je pri tem streznilo in še pravi čas preprečilo popoln prevzem vlade po komunistih. Nekateri komunisti so zbežali iz dežele, nekateri pa so morali v zapor, v deželi pa sta zavladata mir in red!

Prav tako se je očistila tudi katoliška Cerkev, slabi duhovniki so izstopili in sedaj preostali duhovniki in škofje med seboj sodelujejo in so enotnega mišljenja. Verouk so preje poučevali le v sedmem in osmem razredu osnovne šole in v prvem razredu gimnazije po eno uro na teden, sedanja vlada pa je z zakonom uvedla dvourni veroučni pouk na teden in to v vseh razredih osnovne šole in gimnazije. Semenišča poprej zanemarjena, so sedaj prenapolnjena, trenutno je v semeniščih čez 500 bogoslovcev. Bilo bi jih še več, pa so morali nekatere odkloniti, ker nimajo prostora. Petindvajset let nisem imel nobenega bogoslovca v semenišču iz moje fare, sedaj pa jih imam kar pet. V deželi sedaj vladata mir in red, upam si reči, da je Čile danes najbolj krščanska dežela na svetu!"

Tako mi med drugim piše ta duhovnik, ako ga ne bi poznal, bi kar težko verjel. Gotovo je, da je ta dežela danes prava "luč", ki sveti v temo sveta, čudež v današnjem času! Ker pa je ta dežela zelo siromašna in se je očistila komunistov, jo svetovna javnost ne mara in jo ignorira! Tudi vlada Združenih držav, ki so Čile poprej izdatno podpirale, je sedaj protikomunistični vladi Čila odklonila vsako pomoč. Včasih jo še skupno z A.P. in U.P.I. poročevalskih služb proglašajo za diktaturo. Na misel mi prihajajo besede, ki jih je zapisal apostol Janez v knjigi Razodetja: "Tukaj je razum z modrostjo," kajti le tako moremo ugotoviti čas, v katerem živimo. Vsak pa si lahko ustvari svoje mnenje o tem! Brez dvoma pa bi človek na zemlji imel lepše življenje, ako bi po svetu vladale take diktature, kot sedaj v državah Čile!

Vsi lepo pozdravljeni!

Stanko Mrak

Prvaki so Francozi

Poljaki so največji pivci vodke, zahodni Nemci so svetovni prvaki na lestvici piva, ne eni ne drugi pa ne dosegaajo Francozov, ki so v porabi alkohola prvi na svetu.

Po podatkih, ki jih je zbrala skupina nizozemskih raziskovalcev, popije povprečni Francoz letno 101,3 litra vina, 48,6 litra piva in 2,5 litra žganja, vse skupaj nanese 16,4 litra čistega alkohola na prebivalca.

Raziskava, zasnovana na statistikah iz 57 dežel, kaže da popije Poljak letno 5,4 litra žganja, nih pijač, zahodni Nemec pa 150,9 litra piva. V porabi čistega alkohola se za Francozja zvrstijo Portugalska, Španija, Luksemburg, Italija, ZR Nemčija in Avstrija.

BREZ DOMA

Hektor Malot

Nenadoma pa se je na severni strani neba pokazala svetla točka. Naglo se je večala in se nam bližala. Kmalu so se iz te bele gmote zaslišali čudni kriki. Bile so divje gosi, ki so se selile s severa na jug. Letele so prek naših glav in, ko so bile že daleč, je po zraku še krožilo njihovo perje, ki se je s svojo belino odražalo od temnega neba.

Pokrajina, prek katere smo hiteli, je bila žalostna in strašna; tišina pa jo je delala še žalostnejšo. Kakor daleč je v tem mračnem jutru moglo segati oko, ni bilo videti drugega kot pusta polja, gole griče in gozdove brez zelenja. Veter je še brlil s severa, toda zdelo se je, da začenja polagoma spremenjati smer. Od zahoda so prihajali rdečkasti oblaki, težki in nizki, da se je zdelo, kakor da se dotikajo drevja.

Prav kmalu so začele leteti mimo nas prve snežinke, velike kakor metulji. Dvigale so se in padale, vrtinčile so se v zraku, ne da bi se dotaknile tal.

Nismo še prehodili velikega kosa pota in zdelo se mi je nemogoče, da bi dospeli v Troyes pred snežnim metežem. Toda to me nikakor ni vznemirjalo. Zdelo se mi je celo, da bi bilo bolje, če bi začelo snežiti in bi ponehal mrzli veter ter bi mraz nekoliko odjenjal. A takrat se nisem vedel, kaj je snežni vihar. Kmalu pa sem spoznal, in sicer tako temeljito, da tega nisem nikdar več pozabil.

Oblaki, ki so prihajali s severozapada, so se približali in nebo se je na tisti strani nekam čudno svetilo. Kmalu nato so se oblaki odprli in sneg je začel padati. To niso bile več posamezne snežinke; začelo je mesti tako močno, da nismo ničesar več videli pred seboj.

"Usojeno nam je, da ne bomo dospeli do mesta," je dejal Vitalis. "Ne preostane nam torej nič drugega, kot da se zatečemo v prvi hišo, ki naletimo nanjo."

Te njegove besede so mi bile zelo po godu. A kje bomo našli to gostoljubno hišo? Preden nas je sneg zajel v svojo belo temo, sem si ogledal vso okolico, kolikor sem pač mogel videti v mraku; opazil nisem nobene hiše in tudi ničesar drugega, kar bi oznanjalo bližino vasi. Prav nasprotno: dospeli smo do roba gozda, ki se je razprostiral pred nami in po gričih, ki so nas obdajali na obeh straneh.

Ni bilo torej mogoče računati na to obljubljeno zavetišče. Morda pa ta snežni metež ne bo trajal dolgo. Vendar pa ni prenehal; še vedno hujski je postal.

V nekaj trenutkih je sneg pokrnil cesto in kar je bilo na njej: kupe kamenja, travo, nizko grmovje v jarkih. Veter, ki niti malo ni pojenjal, ga je raznašal tik ob tleh in pobelil vse, kar se mu je stavljalo na pot. K nesreči smo mu tudi mi bili v oviro. Na gladki površini sicer ni obstal, prodiral pa je skozi vse špranje kakor prah in se kmalu začel topiti. Čutil sem, kako mi je mrzla voda curljala po vratu in gospodarju, ki je imel jopič privzdignjen, da je varoval opico, se brčkone ni godilo nič bolje.

Kljub vsemu smo nadaljevali pot, ne da bi se ustavili. Zdaj pa zdaj sem okrenil glavo, da sem mogel dihati. Psi niso šli več pred nama; skušali so se zavarovati za najinimi nogami, a tudi to jim ni pomagalo mnogo.

Le s težavo smo mogli naprej, oslepljeni, premočeni in premraženi. Čeprav smo že precej časa korakali skozi gozd, nas ta ni prav nič varoval, ker je bila cesta preveč izpostavljena vetru. K sreči pa je veter čez nekaj

časa polagoma prenehal, sneg pa, ki je do zdaj bil droben kakor prah, je začel padati v velikih in gostih snežinkah. Prav kmalu je cesta bila pokrila z debelo plastjo snega, po kateri smo hoditi brez šuma.

Opazil sem, da se je moj gospodar zdaj pa zdaj oziral na levo, kakor da bi nekaj iskal; a tam ni bilo videti drugega kot obširno jaso, kjer je spomladati bilo posekano drevje in kjer so se mlada drevesca sklanjala k tlom pod težo snega. Kaj naj bi našel na tej strani?

Jaz pa sem gledal naravnost predse po cesti, kakor daleč je segal moj pogled, in opazoval, če se bo gozd kmalu končal in če bomo skoraj dospeli do kakšne hiše.

Ves moj trud, da bi prodiral skozi sneženo zaveso, je bil brezuspešen. V daljavi le nekaj korakov so se obrisi posameznih dreves in grmov zabrisali in ni bilo mogoče videti drugega kot snežinke, ki so bile vedno bolj goste in ki so nas zavile v gosto, neprodno mrežo.

Naš položaj ni bil prav nič razveseljiv. Tudi kadar sem sedel v zakurjeni sobi in gledal skozi okno, kako sneži, me je ta pogled navdajal z žalostjo. Zdaj pa sem se zavedal, da je zakurjena soba še zelo daleč. A treba je bilo nadaljevati pot in ne zgubiti poguma kljub temu, da so se naše noge vedno bolj globoko vdirale v sneg in nas je teža snega vedno bolj težila.

Nenadoma pa sem opazil, da je Vitalis iztegnil roko proti levi strani ceste, kakor da bi me hotel na nekaj opozoriti. Pogledal sem v ono smer in zdelo se mi je, da vidim sredi snežnega meteža majhno kolibo, narejeno iz vej.

Nisem ga vprašal za pojasnilo, kajti dobro sem vedel, če mi je moj gospodar pokazal to kolibo, da ni storil tega zato, da bi jo opazoval. Morala sva najti pot, ki je držala do nje.

To pa nikakor ni bilo lahko, kajti sneg je zapadel že tako visoko, da ni bilo mogoče najti nobenih sledov in nobene steze. Vendar pa sem opazil na koncu jase, kjer se je znova začel gozd, da je bil jarek ob cesti na nekem mestu napolnjen. Gotovo se je tukaj odcepila steza, ki je držala h koči.

In res sem uganil. Šli smo prek jarka in kmalu smo dospeli do kolibe. Bila je narejena iz butar dračja, vrh katerih so bile razprostrte veje, ki so tvorile streho. Veje na strehi so bile dovolj strnjene, da sneg ni mogel prodreti v kočo. To zavetišče je bilo za nas toliko vredno kakor hiša.

PATRONIZE OUR ADVERTISERS

Keep the American Home Alive

V blag spomin

OB ENAJSTI OBLETNICI, ODKAR JE V GOSPODU PREMINUL NAŠ LJUBI SOPROG, OČE IN STARI OČE

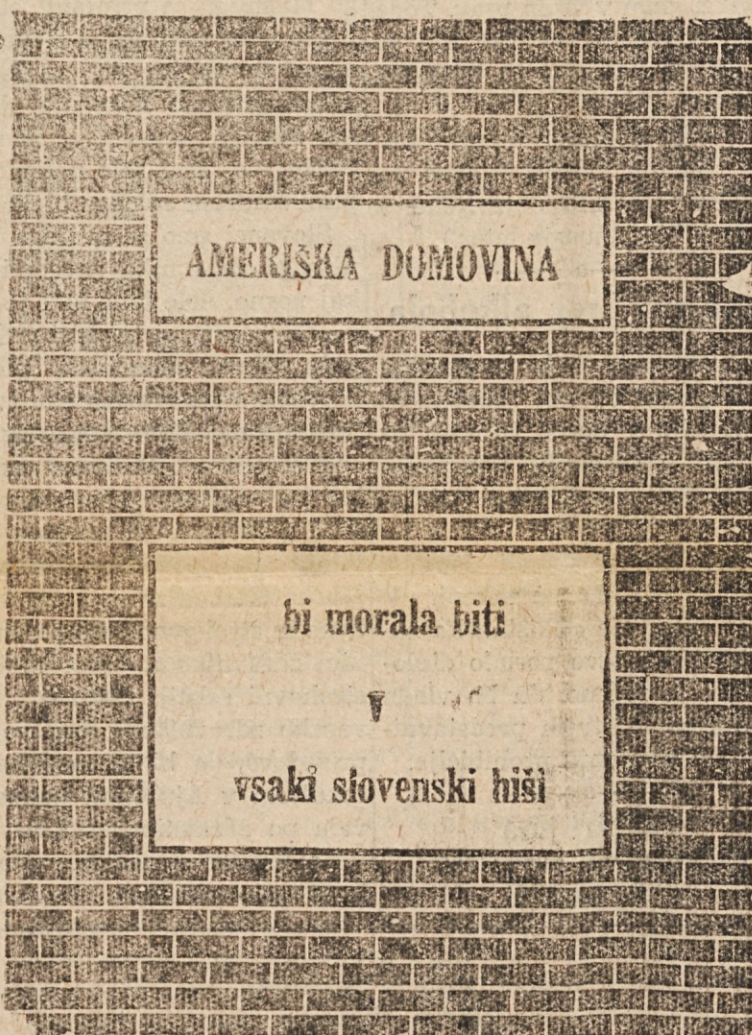
JOSEPH BASKOVIC ST.

Izdihnil je svojo blago dušo dne 6. aprila 1967

Smrt Ti vzela je življenje, končalo Tvoje je trpljenje, pozabili Te ne bomo, v srcih Te bomo nosili do konca dni.

soproga ROZI,
sinova VINCENT in JOSEPH,
hči ELIZABETH,
snahi JEANE in JOSEPHINE,
zet PAUL JOHN NOVAK,
3 vnuki in ostali sorodniki.

Cleveland, O. 6. aprila 1978.

AMERIŠKA DOMOVINA

bi morala biti

vsaki slovenski hiši

NOVICE- z vsega sveta

NOVICE- ki jih potrebujete

NOVICE- ki jih dobite še sveže

NOVICE- popolnoma nepristranske

NOVICE- kolikor mogoče originalne

NOVICE- ki so zanimive

vam vsak dan prinaša v hišo

Ameriška Domovina

Povejte to sosedu, ki še ni naročen nanjo

1906

1978

V SPOMIN IN ZAHVALO

V globoki žalosti naznanjamo, da se je preselil v srečno večnost naš srčno ljubljeni mož, očka, stari očka, brat

ALFRED FISCHINGER

Rojen je bil 6. sept. 1906. v Grazu. Umrl je v noči 24. in 25. febr. zadet od srčne kapi. Njegov pogreb je bil 27. febr. iz Zefranovega pogrebnega zavoda v Chicagu v cerkev sv. Stefana in od tam na pokopališče Resurrection.

Pogrebne obrede in sv. mašo s pridigo je opravil župnik č.g. p. Klavdij Okoren. Prisrčno se zahvaljujemo za somaševanje bivšemu župniku č.g. p. Tomažu Hoge, g. p. Atanaziju Lavrenčiču, kustosu v Leomontu, g.p. Fortunatu Zormanu, uredniku Ave Marie, g.p. Jeromu Sellaku in g. dr. Goletu.

Prisrčna hvala njegovemu glasbenemu prijatelju dr. p. Vendelinu Spendovu za orgljanje in snahi Mičici, ki je tako lepo pela pri pogrebni maši.

Zahvaljujemo se tudi svetostefanske-mu pevskeemu zboru za petje žalostink v pogrebem zavodu in prisrčna hvala dobremu prijatelju g. Antonu Gabru Sr. za molitev sv. rožnega venca v imenu Tretjega reda.

Prav iskreno se zahvaljujemo Chicaskemu Radio Klubu za poslani venec, g.

Andreju Remcu, ki je namesto venca daroval v sklad Ameriške Domovine, in vsem za darove za sv. maše in druge dobre namene.

Bil je član Akademskega starešinstva, častni predsednik podružnice Lige, član Holy Name, Tretjega Reda, K.S.K.J., Baragove Zveze, Sarc.

Prisrčna hvala g. p. Atanaziju in g. dr. Marjanu Ermanu za lep poslovilni govor in snahi Mičici za lepo zadnjo poslovlilno pesem pri njegovem grobu!

Iskreno se zahvaljujemo vsem piscem člankov o pokojniku. Vsem, ki so se pokojnika spomnili, smo poslali zahvalne kartice, če bi jo kdo ne dobil, se mu s to objavo posebej zahvaljujemo.

Zahvaljujemo se tudi Zefranovemu pogrebem zavodu za tako skrbno vodenje pogrebne sprejeme.

Ljubi Alfred, bil si srčno dober mož in očka svojim otrokom in vsem, ki so te poznali. Dobri Bog naj Ti vse bogato povrne! Počivaj v miru in večna luč naj Ti sveti!

Zalujoci:

Metoda... žena

Peter, Andrej, Tomaž, Mojca — otroci

Tonček, Jožek, Franci, Maja, Lorica — vnuki, vnukinje

Mičica, Anica, Dolores — snaha

Bill Vauter — zet

Jože — brat

Edvina, Zora — sestre in ostali sorodniki

Chicago, Illinois, 6. aprila 1978.

Latinska in slovenska imena mesecev

- I. Januar — Prosinec
- II. Februar — Svetan
- III. Marec — Sušec
- IV. April — Mali traven
- V. Maj — Veliki traven
- VI. Junij — Rožnik
- VII. Julij — Mali srpan
- VIII. Avgust — Veliki srpan
- IX. September — Kimovec
- X. Oktober — Vinotok
- XI. November — Listopad
- XII. December — Gruden

- Potovanja skupinska in poedinci
- Nakup ali najetje avtov
- Vselitev sorodnikov
- Dobljanje sorodnikov za obisk
- Denarne nakaznice
- Notarski posli in prevodi
- Davčne prijave

M. A. Travel Service

6516 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio 44103
Phone 431-3500

NEW ENLARGED & REVISED EDITION!
SLOVENIAN INTERNATIONAL COOKBOOK

WOMEN'S GLORY - THE KITCHEN

To order, send \$4.50 plus 50c for postage per copy to:

Slovenian Women's Union

431 N. Chicago Street — Joliet, Ill. 60432

PROTECT YOUR
SLOVENIAN HERITAGE
AND ETHNIC VOICE
ADVERTISE IN THE
AMERICAN HOME newspaper